

ד"ר ילי נודלמן

בלי הרדמה

מם ולרופאים המתמחים "חומר", כדי לצבור ניסיון כירורגי. לא אחת הרדגתי שלחולים, הוקוקים לניתוח באמת, אין צורך בהמתנה לניתוחים במציאות הישראלית (מיספר מיי סות כירורגיות, מיספר רופאים-כירורגיים).

אם תתארגן העבודה בצורה נכונה ויעילה, ניתן יהיה לבצע את כל הניתוחים ללא מישמרת שנייה, וללא כל המתנה.

כאוחו בית-חולים, טורוקה בבאר-שבע, שהוא בית-חולים טיפוסי של קופת-החולים הכללית, אין ממתנים כיום בתור במחלקות הכירורגיות. המצב דומה בבתי-החולים שבבעלות הממשלה. בבית-החולים ברזילי שבאשקלון, בבית-החולים הממשלתי וזו בצפת, בבית-החולים רס"ם בחיפה לא ממתני נים בתור במחלקות הכירורגיות.

אם יש תורים, הם נגרמים על-ידי סיבות מלאכותיות:

● **רופאים מעוניינים לעיתים בקיום התורים, כדי להחזיק על החולים לברא ולשלם עבור הניתוחים.**

● **החולים עצמם מבקשים לפעמים, בהתאם למצבם הימישפחתי או עקב עניינים שבעבודה או בלימודים, לקבוע תור ארוך.**

הידיים הבוערות של המנתחים

● לא מעט אנשים ממתנים "על הניתוח" בתור לניתוח, כאשר כבר מזמן אינם וקוקים לטיפול מסיבות שונות — או שהבריא, או שמתו.

● **יודע לבל שבארץ מבצעים ניתוחים רבים במיקרים שאין בהם צורך, בגלל הגדלת האינדריקציות לניתוח.**

אף אחד מן הגורמים הממשלתיים, פרט לשר-האוצר הקודם משה ניסים, לא ניסה לעשות רוויזיה ממשית של רשימות הממתנים לניתוח, ככיכול. אין זה מיקרה ששרי האוצר הקודם, שהצליח לגלות את האמת, התנגד בעקשנות להקצבת תוספת לתוכנית קיצור התורים לניתוח.

כניעה או מס פוליטי

מה עוד צריך לקרות, ואיפה עוד עלינו לצעוק, כדי שקברניטיה של מדינת-ישראל יפסיקו לנהל את עניינינו כפי שהם מנהלים אותם?

הם צריכים להיות מנותקים לחלוטין מהמציאות בארץ, כדי שלא לדעת את העובדות האלה ולהמשיך לדבר על "תוכנית קיצור התורים לניתוח". כל העובדות על המצב האמיתי בחרייה-הניתוח ועל הסיבות להתמתנה נמסרו וזה מכבר למישרד-הבריאות, לשר-האוצר ולוועדה הממלכתית לביקורת מערכת-הבריאות.

מה עוד צריך לקרות כדי שהאמת תחדור לראשם של הפוליטיקאים, ומה שיותר חשוב — תשפיע על מעשיהם? **הקצבת 60 מיליון שקלים לקופת-החולים הכללית אינה ללא שוחד פוליטי, מסישסתיים, כניעה ופגיעה נוספת במערכת-הבריאות של מדינת-ישראל.**

כל אגורה נוספת, שתיתן למערכת-הבריאות החולה הזאת, רק תגרום לה נוק נוסף, תביא לאנדרלמוסה נוספת. יש לבצע שינויים מהותיים במערכת כולה, אחרת ניכנס לדרך ללא מוצא.

בעירייה לא כליכך אוהב את העבודות שלו.

הוא לגיטימי, אמר. כל אחד רשאי לאהוב או לא לאהוב יצירה מסוימת, ואפשר לומר-אנחנו לא מעוניינים, או העבודה לא מוצאת חן בעינינו. אבל להזמין עבודה, להבטיח הבטחות ואחר-כך להתעלם — זה מוכרע!

עכשיו הוא מרגיש כארס שסטרו ב פניו פעמים.

כיום חי דייוויד בברוקלין, שם הוא ממשיך לפסל ולצייר. הוא גם מלמד ומרצה בבית-הספר החדש למחקרים סוציאליים.

תערוכה, ובה פסלים וציורים משלו, מתקיימת בימים אלה בניריווק בגלר יה אינדיוודואל, ברחוב 17 מס' 109.

ש ימעון פרס החליט להקציב לקופת-החולים הכל-לית 60 מיליון ש"ח, לתוכנית הנקראת "קיצור התורים לניתוח". וזהו שגיאה חמורה. **הקצבה נוספת למערכת זו, בתנאים הנוכחיים, היא שטע.** ואם שרהאוצר עושה שגיאה כה חמורה בשטח אחד, הוא עלול לעשות את אותה השגיאה במישורים כלכליים אחרים. איך אפשר לסמוך עליו?

פוספור בדם

ר ק אתמול בדקתי איש בן 68 מבאר-שבע, שביקש להתייעץ אם הוא חייב לעבור ניתוח אם לאו. סיפרו של איש זה מטיל אור על כל הבעיה המדומה של התורים לניתוח, ומוכיח בפעם נוספת עד כמה צורקים היוצאים בגלוי ושל-אבגלוי, נגד הורמת כספים לקיצור התורים לניתוח.

הנבדק ביקר במירפאתו שבבאר-שבע וקיבל הפנייה מרופאה לבדיקת-דם שיגרתית.

בבדיקת-הדם לא היו חריגות מהנורמות, פרט לעלייה קטנה של פוספור. אני מודה ומתודה שאני מוכן לקחת

סיכון ולהאשם על-ידי עמיתי הרופאים בחוסר-ידיע, אך אני מוכן להעיד שבעליית פוספור חר-פעמית אצל ארס בריא מבחינה קלינית — אין שום משמעות.

בכל זאת, הרופאה במירפאה, שגילתה את העלייה בפוספור, שלחה את האיש לבדיקה נוספת — לאולטרה-סאונד — ובבדיקה זו גילו אבן בכיס-המרה.

הרופאה נכלה ושלחה את הפציינט שלה לרופא-מנתח. **הפציינט שנחשד מעתה כחולה, נתקבל מיד על-ידי מומחה, וזה, ללא בדיקה גופנית, רק על סמך פיתקה קטנטונת של הרופאה הממשלתית, קבע: "עליך לעבור ניתוח. בוא לבית-החולים שלנו לבדיקה אצל המנהל."**

גם המנהל, על-סמך אותו פתק מהרופאה, קבע שהאיש הבריא הזה חייב לעבור ניתוח.

מת"י שאל האיש הבריא, שהחל כבר מפרד. "כשבוע הבא" ענו לו המנתחים.

האיש ביקש רחיה של הניתוח, כאמרו כי אינו חש כחולה. כאשר לא התקבלה דעתו, תירץ את בקשתו לרחייה בטענה שכימים אלה מתארח אצלו מבקר מחו"ל. ואכן, הניתוח נדחה, אך לשבועיים בלבד: "תבוא למחרת נסיעת מכרד, ואנחנו ננתח אותך!"

האיש פנה אליו ליעוץ. אחרי בדיקה הבהרתית לו שאין שום רחיות בניתוח, ושאוילי בכלל לא יהיה צורך בניתוח, מכיוון שקיימות שיטות להוצאת האבן שאינן בהכרח כירורגיות.

הסברתי לו שאצל לא מעט בני-ארס נוצרות אבנים בכיס המרה, וזו אינן גורמות לשום תופעה שלילית. הרגעת את האיש, והוא חזר להיות בריא כפי שהיה לפני גילוי הפוספור בדם.

תוכנית-הבראה מדומה

דדי דוגמה טיפוסית. ככל הארץ מחפשים הרופאים המנתחים "סחורה" — מחפשים חולים כדי לספק לצע-

עם המוסיאון והרגיש שמצא את הנחלה. כאוחו זמן שיפצה העירייה את כיי כרדינגון. היא ביקשה ממנו לעצב ולהקים מיוקת-זכוכית לכיכר. כמחווה לעיר ולתושביה היה מוכן להעניק את הפסל כמתנה. הפסל הושי, לם, ולמרות שלא יצא פסור מביקורת, הוא מוקם בכיכר, ונחנך בחגיגות.

מזות לפסל. כאן התחילו הבעיות. דייוויד הרגיש ששלמה להט אינו אוהב את הפסל ורוצה להחליפו. אנשים אמרו לו שצ"ץ אמר להם שהפסל לא יאריך ימים בכיכר, ויעבור למקום אחר בעיר.

מובן שכאשר מדובר בפסל שבור, ושתיקונו יעלה הודעתק, אין מה לדבר על מיקום חדש. כשהתברר לדייוויד שזה המצב, פנה לעירייה והציע להקים עבורם פסל חדש, שגם אותו יתן במתנה, והעירייה רק תממן את עלות הבנייה ותשלם את זה ישירות למיפעל באמסטרים, שרק הוא מתמחה בהרכבת יצירות-זכוכית מהסוג הזה.

צ"ץ הסכים מיד והפגיש אותו עם מישו בשם מיכאל לוי, ויחד עם נציגו בארץ, משה רייך, נסעו השלושה לתור את העיר בחיפוש אחר מקום מתאים להנחת הפסל החדש.

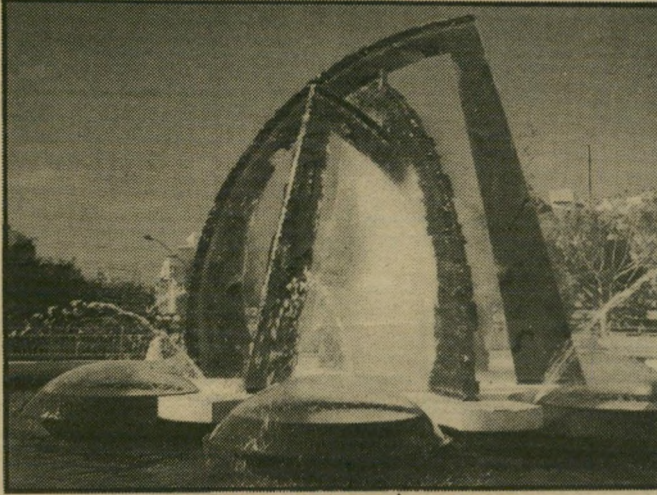
אלן דייוויד סבר שקטעה-החוף בין רסארה לשרחון יתאים. מיכאל לוי לא הסכים, והציע את גר-צ'ארלסקלור, שידרעת אלן מתאים פחות לפסל-זכוכית, כי הוא חשוף ושומם. אין בו תנועה של קהל בלילה, וניתן לחבל בו. ואילו הקד טע בין שרתון ורמאדה מרכזי ומואר יותר. הטיעון הזה לא התקבל משום-מה על דעתו של מיכאל לוי, וסוכם על גר-צ'ארלסקלור.

הקוסם שלא קסם. מבלי שלמד דבר על האמון שיש לתת להבטחות, נסע אלן דייוויד לאמסטרים, שם, במשך חודשים ארוכים, עבד על פיסלו

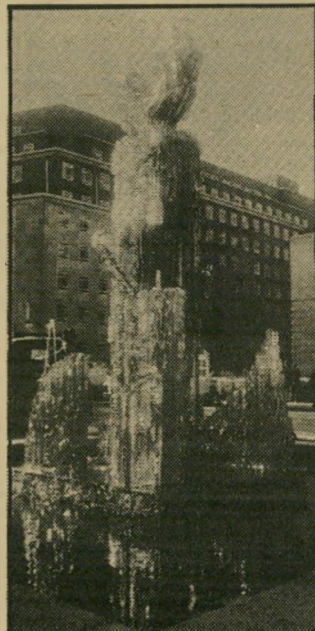
עם המוסיאון והרגיש שמצא את הנחלה. כאוחו זמן שיפצה העירייה את כיי כרדינגון. היא ביקשה ממנו לעצב ולהקים מיוקת-זכוכית לכיכר. כמחווה לעיר ולתושביה היה מוכן להעניק את הפסל כמתנה. הפסל הושי, לם, ולמרות שלא יצא פסור מביקורת, הוא מוקם בכיכר, ונחנך בחגיגות.

"מושרר" של דייוויד הקהילה תשלם

המזרקה של דייוויד בכיכר-דינגון למוות מוות טיבני

הפסל בלונדון - חוסר זהירות

הפסל לא היווה מוקד לעלייה-לרגל, כפי שצ"ץ קיווה, ומשום-מה הוא נראה פתאום כבלתי-מתאים לכיכר מרכזית של עיר בסדר-גודל של תל-אביב. כול זאת למרות שוועדה מטעם העירייה ישבה, ברקה ואישרה את הקמתו ואת מיקומו.

הפסל אמנם ניתן כמתנה על-ידי האמן לעיר, אך בנייתו עלתה עשרות אלפי דולארים. ככאב-לב ראה דייוויד את העירייה ופרנסיה נותנים לפסל למות מוות טיבני. התחוקה היתה ירודה, הפסל לא נוקה, מנורות שנושרפו לא הוחלפו, וזו רק היתה שאלה של זמן בעד שהפסל יועבר ויחלף. אלן רואה יחס אליו ואל יצירתו את אחת הסביבות העיקריות שהגיעו אותו לעזוב את הארץ.

פסל חדש. ב-1986 הודיע צ"ץ לעקב שפסלו יוחלף ביצירה של יעקב אגם, ואילו המיזורה שלו תועבר למי קום הולם אחר בעיר, מקום שעליו יוחלט כתיאום עימו. צ"ץ הסביר שאת הפסל לא אגם תאבה העיר יוחת. אלן, שכבר היה מוכן נפשית לכך, ביקש רק שהעברה של הפסל תיעשה על-ידי מומחים, ובהירות יתרה, שהי הוא כולו זכוכית. צ"ץ הבטיח זאת, ר הוסיף שאם יתברר שצ"ץ אפשרות להעי